

Domov>Vaše pravice>Obdolženci v kazenskem postopku

Obdolženci v kazenskem postopku

Italija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja.

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju je povzetek običajnih faz kazenskega postopka proti odraslim osebam.

V informativnih listih je na voljo podroben opis vsake faze postopka in vaših pravic. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Kazenski postopek se začne, ko policija ali državni tožilec izve za dejanje, ki bi lahko predstavljalo kaznivo dejanje.

Po zaključku preiskave državni tožilec sproži sodni postopek, razen če meni, da je primerno postopek ustaviti.

Kadar je za sojenje o kaznivih dejanjih pristojno sodišče v kolegijski sestavi, porotno sodišče (organ, podoben kronskemu sodišču v Združenem kraljestvu (Anglija in Wales) ali zveznem pravosodnem okrožju v Združenih državah Amerike) ali v nekaterih primerih sodišče, ki ga sestavlja sodnik posameznik, državni tožilec sodniku na predobravnavnem naroku predloži zahtevo za začetek sodnega postopka.

Na koncu predobravnavnega naroka lahko sodišče razpiše glavno obravnavo ali ustavi postopek.

V primeru kaznivih dejanj, za katera je pristojen sodnik posameznik ali mirovni sodnik, državni tožilec izda poziv ali neposredni poziv na narok (*mandato di comparizione, citazione diretta in giudizio*).

Obstaja tudi več posebnih postopkov: skrajšani postopek, izrek kazni na predlog strank (sporazum o priznanju krivde), takojšnji ali neposredni sodni postopek (*giudizio immediato, giudizio direttissimo*), kaznovalni nalog.

Kazenski postopek običajno poteka v treh fazah:

prva stopnja (porotno sodišče, sodišče v kolegijski sestavi, sodnik posameznik ali mirovni sodnik),
pritožba in

kasacijsko sodišče (najvišja stopnja).

Na prvi stopnji se zberejo vsi dokazi, dokazi prič in listinski dokazi, postopek pa se konča z obsodbo ali oprostitvijo.

Zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, se lahko pritožite.

Pritožbeno sodišče odloči, ali bo potrdilo prvostopenjsko sodbo, jo v celoti ali delno spremenilo ali jo razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje sodišču prve stopnje.

Pritožba zoper odločbo pritožbenega sodišča se lahko vloži pri kasacijskem sodišču (najvišja stopnja).

Kasacijsko sodišče izda sodbo, s katero lahko pritožbo razglasi za nedopustno ali jo zavrne, razveljavi izpodbijano sodbo brez vrnitve v razsojanje ali sodbo razveljavi in zadevo vrne v razsojanje sodišču prve stopnje.

Ko so končane vse faze postopka, postane sodba pravnomočna. V primeru obsodbe z izrekom kazni ta postane izvršljiva.

V informativnih listih je na voljo podroben opis vsake faze postopka in vaših pravic. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko vse informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Vloga Evropske komisije

Upoštevat je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. Informacije v teh informativnih listih vas zgolj obveščajo o tem, kako lahko vložite pritožbo in na koga se lahko obrnete.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave:[1 – Moje pravice med preiskavo](#)[2 – Moje pravice med sojenjem](#)[3 – Moje pravice po sojenju](#)**Sorodne povezave**[Ministrstvo za pravosodje](#)[Splošne pravne zadeve](#)[Kazenskopravne zadeve](#)[Italijanske zbornice odvetnikov za kazensko pravo](#)[Človekove pravice](#)

Zadnja posodobitev: 22/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Moje pravice med preiskavo**A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?**

Da, predvsem zato, ker so pomembne nekatere dodatne pravice in jamstva (glej tudi *spodaj*).

B. Katere so faze preiskave?**i. Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev**

Dejavnosti policije v kazenskih preiskavah so navedene v členih 347–357 zakonika o kazenskem postopku; dejavnosti državnega tožilca urejajo členi 358–378 zakonika o kazenskem postopku.

ii. Policijsko pridržanje

V skladu s členom 384 zakonika o kazenskem postopku, razen v očitnih primerih, v katerih kriminalistična policija izvede prisilno prijetje ali neobvezno prijetje osumljenca med storitvijo kaznivega dejanja, kadar obstajajo specifični dejavniki, ki tudi v povezavi z nezmožnostjo identifikacije osumljenca nakazujejo

utemeljeno nevarnost pobega, državni tožilec odredi začasno prijetje, ali, preden preiskavo prevzame državni tožilec, kriminalistična policija na lastno pobudo izvede začasno prijetje osebe, v zvezi s katero obstaja resen sum, da je storila kaznivo dejanje, za katero zakon predpisuje dosmrtno zaporno kazen ali kazen zopora najmanj dveh in največ šestih let, ali kaznivo dejanje, ki vključuje uporabo vojaškega orožja in eksplozivov, ali kaznivo dejanje, storjeno z namenom terorizma, vključno z mednarodnim terorizmom, ali rušenjem demokratične ureditve.

iii. Zaslišanje

Preiskovanec, tudi če je priprt ali pridržan iz drugih razlogov, prostovoljno sodeluje pri zaslišanju, za katerega veljajo potrebni zaščitni ukrepi, da se prepreči nevarnost pobega ali nasilje; uporaba metod ali tehnik, ki lahko vplivajo na pravico do samoodločbe ali spremenijo zmožnost pomnjenja in ocenjevanja dejstev, ni dovoljena niti s soglasjem zaslišane osebe.

iv. Začasno pridržanje

Pripor in drugi ukrepi za nadzor posameznikov so določeni v členih 272–315 zakonika o kazenskem postopku. Sistem ukrepov za nadzor posameznikov temelji na načelih ustreznosti in sorazmernosti, na podlagi katerih mora sodnik pri odrejanju ukrepov praviloma na eni strani upoštevati primernost posameznega ukrepa v zvezi z naravo in stopnjo preidnostnih zahtev, ki jih je treba izpolniti v posebnem primeru, na drugi strani pa mora biti vsak ukrep sorazmeren z razsežnostjo dejstev in kaznijo, ki se ali se lahko naloži.

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

i. Ali sem upravičen/-a do tolmača ali prevajalca?

Da, v skladu s členom 143 zakonika o kazenskem postopku.

ii. Kakšne so moje pravice do obveščenosti in dostopa do spisa?

V zvezi s tem je treba na splošno opozoriti, da obvestilo o končanih predhodnih preiskavah, ki ga prejmeta osumljenec in izbrani zagovornik, vsebuje kratko obrazložitev dejstev, v zvezi s katerimi je sprožen postopek, pravne določbe, ki so domnevno kršene, ter datum in kraj dejanja, ki nakazujeta, da so bili dokumenti v zvezi z opravljenimi preiskavami vloženi pri državnem tožilstvu ter da sta osumljenec in njegov zagovornik upravičena do pregleda in izvodov teh dokumentov. Poleg tega so določena posebna pravila o pravici do obveščenosti in pravici dostopa do dokumentov v spisu, zlasti v zvezi z izvedbo zaslišanja ali uvedbo osebnega zaščitnega ukrepa.

iii. Ali sem upravičen/-a do odvetnika in do obveščanja tretje osebe o mojem položaju?

Osumljenec/obtoženec ima pravico imenovati največ dva zagovornika; osumljencu/obtožencu, ki ne imenuje nikogar ali nima zagovornika, pomaga zagovornik, dodeljen po uradni dolžnosti. Za preglede in preiskave se uporabljajo specifične določbe, ki vključujejo pravico zadevne osebe do pomoči zastopnika, če je ta primeren in je na voljo takoj.

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Da, če so izpolnjeni pogoji iz ustreznih veljavnih določb.

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

Člen 27 italijanske ustave določa, da se obtoženci ne štejejo za krive, dokler ni izrečena pravnomočna sodba.

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

V zvezi s tem je treba med drugim opozoriti, da je treba posameznike pred začetkom zaslišanja obvestiti, da se lahko njihove izjave kadar koli uporabijo proti njim in da imajo zaradi obveznosti zagotavljanja podrobnih podatkov pravico, da ne odgovorijo na nobeno vprašanje, vendar se bo postopek nadaljeval. Če te določbe niso izpolnjene, postanejo vse izjave, ki jih podajo zaslišane osebe, neuporabne.

c. Dokazno breme

Na splošno je za dokazno breme v zvezi z dejstvi, ki se nanašajo na obtožnico, kazensko odgovornost in določitev kazni ali preventivnega ukrepa, pristojen državni tožilec.

vi. Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za mladoletnike?

Pravila v zvezi s kazenskimi postopki proti otrokom in mladim so določena v predsedniškem odloku št. 448 z dne 22. septembra 1988, v katerem je na splošno določen sistem, ki prinaša več koristi osumljencu/obtožencu v predhodnih preiskavah in sodnih postopkih.

vii. Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osebe?

Praviloma veljajo splošna pravila o zaščiti ustreznih pravic posameznika.

D. Kakšni so zakonski roki preiskav?

Če državni tožilec ne zahteva opustitve zadeve, mora v splošnem uvesti kazenski postopek v šestih mesecih od datuma vpisa imena osebe, kateri se pripisuje kaznivo dejanje, v register prijavljenih kaznivih dejanj. V primeru katerega koli kaznivega dejanja iz člena 407(2), točka (a), zakonika o kazenskem postopku (organizirani kriminal, terorizem, kazniva dejanja, povezana z uporabo strelnega orožja ali drog, in druga huda kazniva dejanja) se ta rok podaljša na eno leto. Državni tožilec lahko kadar koli pred iztekom roka na podlagi utemeljenih razlogov zaprosi sodnika, odgovornega za predhodne preiskave, za podaljšanje zgoraj navedenega obdobja. Za nadaljnja podaljšanja lahko državni tožilec praviloma zaprosi v primerih posebej kompleksnih preiskav ali kadar teh objektivno ni mogoče zaključiti v podaljšanem obdobju. Vsako podaljšanje lahko odobri sodnik, ki je odgovoren za predhodne preiskave, in sicer za obdobje, ki ni daljše od šestih mesecev. Predhodne preiskave z upoštevanjem vseh podaljšanj praviloma ne smejo trajati dlje kot 18 mesecev. Kljub temu je najdaljše trajanje dve leti, če se predhodne preiskave nanašajo na kazniva dejanja iz člena 407(2), točka (a), ali v drugih omejenih posebnih primerih, določenih z zakonom.

E. Kateri ukrepi so sprejeti v fazi preiskave, vključno z nadomestnimi rešitvami za začasno pridržanje in možnostmi za premostitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Poleg pripora se lahko naložijo naslednji prisilni ukrepi za nadzor posameznikov: prepoved zapustitve države, obveznost poročanja kriminalistični policiji, odstranitev iz družinskega okolja, prepoved obiskovanja krajev, ki jih redno obiskuje žrtev, prepoved in obveznost prebivanja na določenem naslovu, hišni pripor, začasno pridržanje v ustanovah z milejšimi ureditvami pridržanja za matere, začasno pridržanje v bolnišnični ustanovi.

Zadnja posodobitev: 18/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje praviloma poteka na kraju, ki je glede ozemlja in predmeta zadeve pod pristojnostjo sodišča v zvezi z zadevnim kaznivim dejanjem.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščenosti v tem primeru?

Če se med sojenjem izkaže, da se dejstva razlikujejo od tistih, ki so opisana v sklepu, na podlagi katerega je bila zadeva predložena v sojenje, in ne spadajo v pristojnost višjega sodišča, državni tožilec v splošnem spremeni obtožnico in pošlje novo obvestilo; enako velja v zvezi s stekom kršitev in vsemi

obteževalnimi okoliščinami, ki izhajajo iz sojenja. Državni tožilec praviloma postopa kot običajno, če se med sojenjem pojavi novo dejstvo v zvezi z obtožencem, ki v izvirnem sklepu ni izpostavljeno in ga je treba obravnavati po uradni dolžnosti. Vendar lahko sodnik na zahtevo državnega tožilca odobri prigrasitev spremenjene obtožnice na isti obravnavi, in sicer ob soglasju obtoženca in če to ne posega v roke postopkov. Če državni tožilec nadaljuje neposredno z novo obtožnico, lahko obtoženec praviloma zaprosi za prekinitev sojenja in pridobitev novih dokazov.

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

i. Ali je navzočnost na sojenju obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Navzočnost na sojenju je pravica obtoženca in ne njegova obveznost. Sodišče pa lahko odredi, da je odsoten obtoženec ustrezno prisiljen prisostvovati, kadar je njegova navzočnost nujna za pridobitev dokazov izven preiskave.

ii. Ali sem upravičen/-a do tolmača ali prevoda dokumentov?

Da, v skladu s členom 143 zakonika o kazenskem postopku.

iii. Ali sem upravičen/-a do odvetnika?

Obtoženec ima pravico imenovati največ dva zagovornika; osumljencu/obtožencu, ki ne imenuje nikogar ali nima zagovornika, pomaga zagovornik, dodeljen po uradni dolžnosti.

iv. Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. navzočnost osumljencev pred sodiščem)

V zvezi s tem je treba opozoriti, da morata obtoženec in njegov zagovornik v skladu s členom 523 zakonika o kazenskem postopku na zaslišanju v vsakem primeru govoriti zadnja, če za to zaprosita. V nasprotnem primeru postopek ni veljaven. Treba je tudi poudariti, da lahko stranke in njihovi zagovorniki v kateri koli fazi in na kateri koli stopnji postopka sodišču predložijo pisne vloge ali zahteve.

D. Možne kazni

Če je obtoženec brez razumnega dvoma spoznan za krivega za kaznivo dejanje, za katero je obtožen, sodnik izda obsodbo ter uporabi kazen in morebitne preventivne ukrepe. Ko sodnik izda obsodbo, razsodi tudi o morebitnih zahtevkih za vračilo ali nadomestilo za škodo. Če sodnik odloči, da mora obtoženec plačati odškodnino v obliki nadomestila, določi tudi njen znesek, razen če je za to pristojno drugo sodišče.

Zadnja posodobitev: 18/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim na sodbo?

Da, pritožba na sodbe se praviloma lahko vloži, razen v primeru izjem, predpisanih z zakonom (glej člen 593 zakonika o kazenskem postopku); pritožba na prvostopenjske obsodilne sodbe, zoper katere se je mogoče pritožiti, pa se lahko vloži tudi neposredno pri kasacijskem sodišču.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Kasacijsko pritožbo na podlagi razlogov, predpisanih z zakonom (glej člen 606 zakonika o kazenskem postopku), je mogoče poleg primerov, določenih s posebnimi določbami, vložiti zoper sodbe, izrečene v pritožbi, ali sodbe, zoper katere se ni mogoče pritožiti.

C. Kakšne posledice ima obsodba?

i. Kazenska evidenca

V splošnem se pravnomočne kazenske obsodbe med drugim evidentirajo v izpisek iz kazenske evidence zadevnega posameznika.

v. Izvršitev sodbe, premostitev pripornikov, pogojne obsodbe in alternativne sankcije

Pogojna odložitve kazni: ko sodišče izdaja zaporno kazen ali kazen odvzema prostosti za obdobje dveh let ali manj ali denarno kazen, ki je samostojno ali v povezavi z ustrezno kaznijo odvzema prostosti v skladu z zakonom enakovredna kazni, ki vključuje odvzem prostosti, za skupno obdobje dveh let ali manj, lahko odredi, da se izvrševanje kazenske sankcije odloži za obdobje petih let, če se obsodba nanaša na hudo kaznivo dejanje, in za obdobje dveh let, če se obsodba nanaša na manj hudo kaznivo dejanje; višje omejitve kazni so predvidene za mladoletnike in odrasle, mlajše od 21 let (tri leta oziroma dve leti in pol).

Alternativne sankcije: v skladu s členom 53 zakona št. 689 z dne 24. novembra 1981 lahko sodišče pri izdaji obsodilne sodbe nadomesti kazen s kaznijo delnega pridržanja, kadar meni, da trajanje pridržanja ne sme biti daljše od dveh let, nadomesti kazen z nadzorom sodišča (*libertà controllata*), kadar meni, da trajanje pridržanja ne sme biti daljše od enega leta, in nadomesti kazen s sorazmerno denarno kaznijo, kadar meni, da trajanje pridržanja ne sme biti daljše od šestih mesecev.

Izvrševanje kazenske sankcije: državno tožilstvo v splošnem – razen v primeru oseb, ki so glede dejanja, zaradi katerega je prišlo do izvršitve obsodilne sodbe, že pridržane v priporu v zaporu v trenutku, ko je izdana pravnomočna sodba – odloži izvršitev kazni odvzema prostosti (vključno s preostalim časom morebitne daljše kazni), ki ni daljša od štirih let in ni naložena za določena huda kazniva dejanja (iz člena 656(9), točka (a), zakonika o kazenskem postopku in člena 4a zakona št. 354/1975), z odredbo, ki jo v ta namen prejmeta obsojenec in njegov odvetnik in v kateri je med drugim navedeno, da je mogoče predložiti vlogo za nadomestno rešitev za običajno pridržanje v zaporu v okviru rokov, določenih z zakonom; sodniki, ki nadzorujejo izvrševanje sodb (*Magistratura di Sorveglianza*) so odgovorni za odločanje o takih vlogah.

Premestitev priprtih oseb: *na tem področju veljajo* določbe iz zakonodajnega odloka št. 16 z dne 7. septembra 2010, sprejetega v skladu z delegiranim zakonom št. 88 z dne 7. julija 2009 (pravo Skupnosti 2008), o uskladitvi italijanske nacionalne zakonodaje z Okvirnim sklepom Sveta 2008/909/PNZ z dne 27. novembra 2008 (o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji) ali določbe dvostranskih mednarodnih sporazumov, ki jih je sklenila Italija.

Zadnja posodobitev: 18/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.